

ÕIEND

TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA KANEPI LASTEAIAS

I SISSEJUHATAV OSA

1. Kanepi Lasteaed (edaspidi lasteaed) on Kanepi Vallavalitsuse hallatav asutus aadressil Turu 6, Kanepi, 63301 Põlvamaa.
2. Järelevalvet teostati Põlva maavanema 11.09.2014 korralduse nr 1-1/2014/443 „Riikliku ja haldusjärelevalve teostamine Põlvamaa õppeasutustes ning koolieelsetes lasteasutustes 2014/2015. õppeaastal" alusel.
3. Järelevalvet teostas Põlva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist (kooliinspektor) Kaido Palu.
4. Teemaatiline haldusjärelevalve toimus ajavahemikul 13.11.–22.11.2014.
5. Teemaatilise haldusjärelevalve käigus vesteldi lasteaia direktori ja õpetajatega, kohtuti hoolekogu esimehe ja pidaja esindajatega, tutvuti lasteaia dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga, võrreldi lasteaias olevate dokumentide andmeid tegeliku olukorra ja Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi EHIS) tehtud sissekannetega.
6. Järelevalve prioriteet oli lapse individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe- ja kasvatustegevuses. Järelevalve teostamise eesmärgiks oli hinnata, kuidas õpi- ja kasvukeskkond toetab erinevate võimetega lastel soovitud õpitulemusteni jõudmist ja millised on võimalikud puudused.

II OLUKORRA KIRJELDUS

1. Sissejuhatus

Esimene Kanepi Lasteaed avati 1946 aastal. Praegu töötava Kanepi Lasteaia hoone avati 1983. aasta 1. septembril, kui töötas majanditevaheline lasteaed mis kandis „Rõõmutare“ nime. Lapsi toodi Kanepi, Kalevi, Saverna ja Valgjärve kolhoosidest. Majas töötas 6 rühma: 4 aiarühma ja 2 sõimerühma. Oli avatud ööpäevarühm. Olude ja aegade muutudes jäi lapsi vähemaks, muutus lasteaia tegevuspiirkond ning kadus nimi „Rõõmutare“.

Kanepi Lasteaiaas töötab 3 rühma: 2 aiarühma ja 1 sõimerühm.

Lasteaiaas käib 13.10.14 seisuga 60 last, töötab 6 õpetajat, 3 õpetaja abi, liikumisõpetaja, muusikaõpetaja ja logopeed, kokku 17 töötajat.

Järelevalve ajal toimus hoolekogu koosseisu uuendamine.

Kanepi vald toetab valla peresid ja laste koolieelses lasteasutuses käimist. Kanepi vallas elavatele lastele lasteaia kohamaksu ei ole ja söök on tasuta.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine

Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus ning lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ja korraldus on kirjeldatud Kanepi Lasteaia õppekavas (kinnitatud 17.11.14 direktori käskkirjaga nr 11/1-2). Lasteaia õppekava tuleb koostatud koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel.

Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava, vastu võetud Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määrusega nr 87, §2 lõike 4 järgi tuleb lasteasutuse õppekavas esitada:

- 1) lasteasutuse liik ja eripära;
- 2) õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel **vanuseti**;
- 3) õppe- ja kasvatustegevuse korraldus (päevakava koostamise põhimõtted, õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise perioodi pikkus), sealhulgas suveperioodil;
- 4) lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus;
- 5) erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus;
- 6) lapsevanematega koostöö põhimõtted, sealhulgas korraldus;
- 7) õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Punktis 2 sõnastatu on lasteaia õppekavas esitatud vaid osaliselt. Kanepi lasteaia õppekava esitab õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel üldiselt. Vanuseti on esitatud vaid 6-7 a lapse arengu eeldatavad tulemused.

Ülejäänud osas vastab lasteaia õppekava riiklikule õppekavale.

Lasteaial on avar ja erinevaid tegutsemis- ja mängimisvõimalusi pakkuv aiaga piiratud õueala. Sõltuvalt ilmastikust viibivad lapsed õues 1-2 korda päevas.

Kanepi lasteaia õpperühmade arv ja liigid on fikseeritud lasteaia põhimääruses (Kanepi Vallavolikogu 25.11.10 määrus nr 25). Hoolekogu ettepanekul on õpperühmad Kanepi Vallavalitsuse 24.08.09 korraldusega nr 2-1.3/149 tähtajatult suurendatud kõikides rühmades koolieelse lasteasutuse seaduse §7 lõikes 1¹ kehtestatud maksimaalsele suurusele. Tingimused laste arenguks rühmades on tagatud.

Laste jaotus rühmadesse (13.11.14)

Rühm	Vanus	Laste arv	Kohtade arv rühmas
Sõimerühm	1,5 – 3 a	15	14+2
Noorem rühm	3 – 5 a	23	20+4
Vanem rühm	6 – 7 a	22	20+4

Õppeaasta planeerimiseks koostavad rühmade meeskonnad rühmade tegevuskavad, mis kooskõlastatakse direktori poolt ja mille loomisel arvestatakse eelneva õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse aruannet. Igal nädalal koostatakse nädalakava, kus on välja toodud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, temaatika, õppesisu ja tegevused. Õppe- ja kasvatustegevuste planeerimine on paindlik ja võimaldab õpetajal vajadusel teha muudatusi.

Iga lapse kohta on koostatud eraldi arengumapp, mida alustatakse, kui laps tuleb lasteaeda ja kuhu kogutakse materjalid lapse kooliminekuks. Igas mapis on lisaks lapse töödele lapse vaatluskaardid, mis on koostatud õpetajate poolt lasteaia õppekava vanuseastme arengu eeldatavatest tulemustest lähtuvalt. Analüüsitakse sotsiaalset ja kognitiivset arengut, fantaasia arengut, motoorika arengut. Õpetajad teevad lapsevanematega lapse arengu toetamiseks koostööd. Koostöö põhineb vastastikusel lugupidamisel, dialoogil ja usaldusel. Kord õppeaastas toimub vestlus lapsevanematega andmaks tagasisidet lapse arengust, vajadusel peetakse vestluseid tihedamalt ja kaasatakse logopeed ja direktor. Erivajadustega lapsi toetatakse igapäevaste tegevuste kaudu tehes täiendavalt individuaalset tööd ja nõustatakse vajadusel vanemaid lapsega spetsialistide poole pöördumiseks.

Koolivalmiduse analüüsimine toimub õpetajate ja logopeedi koostöös ning fikseeritakse koolivalmiduskaardil. Koolivalmiduskaardid vastavad „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustusliku dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 3 esitatud

nõuetele. Koolivalmiduskaardid luuakse digitaalselt. Lapsevanemale väljastatakse koolivalmiduskaardi allkirjastatud väljatrükk, väljastamine fikseeritakse lapsevanema allkirjaga.

Kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte rühma õppe- ja kasvatustegevusest.

2. Tugimeetmed

EHIS-e andmetel, mis on kooskõlas lasteaia kohapeal kontrollitud andmetega, on lasteaia 17 kõneravi vajavat last (2 sõime-, 8 nooremas- ja 7 vanemas rühmas), kellele osutatakse vastavat abi lasteaia logopeedi poolt.

Haridusministri 06.12.1999 määruse nr 58 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseisu kinnitamine“ § 10, sätestab, et lasteasutuse laste üldteenindamiseks luuakse üks logopeedi ametikoht iga 30 kõneravi vajava lapse kohta. Kanepi Vallavolikogu 24.01.2008.a määruse nr 1-1.2/3 „Kanepi lasteaia struktuuri ja koosseisu ning õpetajate palgamäärade kinnitamine“ kohaselt on lasteaia logopeedi ametikoha suuruseks 0,5 kohta.

Kanepi lasteaia on kõneravi tagatud kõigile lastele.

Põlva maakonna nõustamiskomisjoni 06.05.2014 otsusega on koolikohustus edasi lükatud kahel lapsel. Mõlemale rakendatakse lasteaia logopeedilist abi.

Kõikide Kanepi lasteaia laste koduseks keeleks on eesti keel. Mitte-eestikeelse õpilase puhuks on lasteaia õppekavas sätestatud: *„Erineva keelilise ja kultuurilise taustaga peret toetatakse lapsele oma keele ja kultuuri tutvustamisel ning eesti keele ja kultuuri väärtustamisel. Mitte- eesti kodukeelega lapsed omandavad eesti keele igapäevaste tegevuste kaudu.“*

Täiendavat tuge vajavate laste puhul on kasutatud valla poolt tugiisiku teenust, kes on last toetanud ka lasteaia.

Uute laste lasteaia kohanemise toetamiseks kasutatakse vajadusel vanema juuresolekut rühmas.

3. Õpetajate kvalifikatsioon ja täienduskoolitus lapse arengu toetamist soodustava asjaoluna

Õpetajate, logopeedi ja direktori kvalifikatsioonid vastavad kvalifikatsiooninõuetele (Haridusministri 26.08.2002 määrus nr 65, „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“)

Sisehindamise aruandes on täiendkoolitustel osalemist kirjeldatud järgmiselt: *„Kuna organisatsiooni suurimaks väärtuseks on haritud, motiveeritud ja tööle orienteeritud töötaja, siis senine minimaalne*

osavõtt täiendkoolitustest sai kevadest 2012 uue hoo.“ „Nii saavutasime selle, et 2012 aasta lõpuks olid kõik õpetajad läbinud koolitusi vähemalt 25-50 tunni ulatuses.“ „Läbitud koolituste kohta anti tagasisidet nii rühmasiseselt kui lühiülevaatenähtena ka iganädalastes infominutites, aga enamasti olid need kokkuvõtted üldsõnalised.“

Vabariigi Valitsuse 22.11.2000 määrus nr 381 „Õpetajate koolituse raamnõuded“ § 17 sätestab õpetajatele nõude 5 aasta jooksul osaleda tööalasel täiendkoolitusel vähemalt 160 tunni ulatuses. Õpetaja täiendkoolitus võib toimuda ka iseseisva tööna.

Kanepi lasteaias on loodud personali iseseisva enesetäiendamise juhend (kinnitatud direktori 05.12.13 käskkirjaga nr 11/3-5), mis on aluseks iseseisva täiendkoolituse arvestamisel. Kuigi lasteaia eelarves napib täiendkoolituse vahendeid, on direktor seisukohal, et tänu tasuta koolitustele ja enesetäiendamise võimalustele on igale õpetajale tagatud võimalus nõutud mahus täiendkoolitusteks.

EHIS-e andmeil, mis langeb kokku lasteaias fikseeritud andmetega, ei ole 3 õpetajat 10-st 5 aasta jooksul vähemalt 160 tundi täiendkoolitust läbinud. Nendest 1 õpetaja on värskest naasnud lapsehoolduspuhkuselt ning 1 osaleb pikal ja mahukal koolitusel, mille lõpetamise tulemusel saab fikseerida ka nõutud koolitusmahu. Ühel õpetajal on aga täiendkoolitusel osalemise minimaalne maht põhjendamatult täitmata.

Lasteaia arengukava tegevuskavas on seatud prioriteetseks valdkonnaks personalijuhtimine ja iga-aastaseks tegevuseks on märgitud personali osalemine erialastel täiendkoolitustel; osalemine esmaabi, tuleohutuse ja liiklustraumade vältimise alastel koolitustel; korraldada õppepäevi, kohtumisi teiste lasteaegade õpetajatega, vahetada kogemusi; korraldada ühisüritusi ja väljasõite personalile. Lasteaia peetakse oluliseks lisaks õpetajate erialasele arengule ka tugipersonali arendust pidades silmas, et töökohaks on koolieelne lasteaasutus.

4. Koostöö ja kaasamine

Kanepi Lasteaia olulisemad koostööpartnerid on eelkõige olnud lapsevanemad, lasteaasutuse pidaja, teised valla asutused ja lähemad või kaugemad ettevõtted. Lastevanemate kaasatusest ja osavõtust lasteaia tegemistes on teada antud läbi lasteaia kodulehekülje. Peaaegu kõigis valla lehe väljaannetes on ilmunud ka kirjutis lasteaia tegemistest.

Üheks koostöö ja ühistegevuse vormiks on kujunenud talgud lasteaia juures. 2012 aasta talgute abil eemaldati lasteaia vana aed ning korrastati majas sisemisi seinu. 2014 aasta talgutel rajati lillepeenar,

tublid isad paigaldasid valgustimastid ning ehtasid kaks lastele mõeldud laud-pinki. 2013 aastal kinkis üks pere lasteaia õuealale ronimisatraktsiooniks "Püramiidi" ning 2014 aasta kevadel osteti lastevanematega koostöös korraldatud heategevuslaatal kogutud raha eest "linnupesakiik".

5. Juhtimine

Hoolekogu koosolekud on toimunud vähemalt kord kvartalis. Viimasel õppeaastal on korraldatud koosolekuid ka e-koosoleku vormis. Hoolekogu töö on kajastatud lasteaia veebilehel. Hoolekogu otsused on vormistatud protokolliliselt. Järelevalve ajal toimus hoolekogu uuendamine, 19.11.14 toimunud koosolekul valiti hoolekogu esimees.

Kanepi lasteaia arengukava aastateks 2014-2017, kinnitatud Kanepi Vallavolikogu 21.01.14 määrusega nr 1, määratleb koolieelse lasteasutuse seaduse §9¹ lõikes 1 nõutud osad, milleks on asutuse arenduse põhisuunad ja valdkonnad; tegevuskava kolmeks aastaks; arengukava uuendamise kord.

Kanepi lasteaia sisehindamise eelmine aruanne kinnitati 13.12.2010. Järgmine sisehindamise protsess oli järelevalve läbiviimise ajal sisehindamise aruande kooskõlastamise ja kinnitamise etapis. Aruanne kooskõlastati lasteaia hoolekogu 19.11.14 koosolekul ja Kanepi Vallavalitsuse 19.11.2014 korraldusega nr 2-1.3/230. Koolieelse lasteasutuse seaduse § 24² lõige 3 sätestab, et Lasteasutus koostab sisehindamise aruande vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul. Kanepi lasteaia sisehindamise aruannete vahe on jäänud pikemaks sätestatust.

Kanepi Lasteaia õpetajate, õppealajuhataja ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord on kinnitatud nii Kanepi Lasteaia hoolekogu 15.02.12 otsusega, kui Kanepi Vallavalitsuse 19.11.14 korraldusega nr 2-1.3/231, sest Kanepi lasteaia põhimäärusesse ei ole viidud sisse koolieelse lasteasutuse seaduse 01.09.2010 jõustunud muudatusi. Kanepi Vallavolikogu 25.11.2010 määruse nr 25 „Kanepi lasteaia põhimääruse kinnitamine“ §6 lõige 4 sätestab, et õpetajate ning eripedagoogide vaba ametikoha täitmise korra kinnitab vallavalitsus direktori ja hoolekogu ettepanekul. Koolieelse lasteasutuse seaduse § 22 lõige 4 sätestab, et õpetajate, õppealajuhataja ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmiseks konkursi läbiviimise korra kinnitab hoolekogu direktori ettepanekul.

Koolieelse lasteasutuse seaduse §20 lõige 1 sätestab, et lasteasutuse personali koosseisu määrab direktor. Kanepi lasteaia koosseis on määratud aga Kanepi vallavolikogu 24.01.08 määrusega nr 1-1.2/3. Lasteaia direktor on kinnitanud nimetatud volikogu määrust arvesse võttes töötasud 26.02.14 käskkirjaga nr 5/3-5.

III Kokkuvõte

Kanepi lasteaia õpi- ja kasvukeskkond toetab erinevate võimetega lastel soovitud õpitulemusteni jõudmist. Lasteaed tegeleb igapäevaselt lapse arengu toetamisega, hindamisega ning kooliks ettevalmistamisega. Kõigi laste arengut lasteaias toetavad rühmaõpetajad, õpetaja abid, logopeed, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja ja direktor.

Lasteaia on 17 haridusliku erivajadusega last. Kõigile neile on rakendatud logopeedi poolt kõneravi.

Sobitus- ja erirühmi ei ole moodustatud. Täiendavat tuge vajavate laste puhul on kasutatud valla poolt tugiisiku teenust, kes on last toetanud ka lasteaias.

Kõikide lasteaia laste koduseks keeleks on eesti keel.

Lasteaiaõpetajate kvalifikatsioonid vastavad kvalifikatsiooninõuetele, 1 õpetaja ei ole täitnud Vabariigi Valitsuse 22.11.2000 määruses nr 381 „Õpetajate koolituse raamnõuded“ §17 lõikes 2 sätestatud nõuet osaleda 5 aasta jooksul täiendkoolitustel vähemalt 160 tundi.

Aastal 2014 on uuendatud lasteaia arengukava (21.01.14), järelvalve ajal kinnitati lasteaia õppekava (17.11.14) ja sisehindamise protsessis oli valminud aruanne, mis järelvalve ajal kooskõlastati (19.11.14).

Kanepi lasteaia õppekava esitab koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava §2 lõike 4 punktis 2 sätestatu osaliselt esitades õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel üldiselt ja ainult 6-7 aastaste lastele eeldatavad tulemused.

Kanepi lasteaia põhimäärusesse ei ole viidud sisse koolieelse lasteasutuse seaduse 01.09.2010 jõustunud muudatusi.

IV Ettepanekud lasteaia direktorile

1. Järgida sisehindamise protsessis koolieelse lasteasutuse seaduse §24² lõige 3 nõuet ja tagada sisehindamise aruande koostamine vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul.
2. Lähtudes Vabariigi Valitsuse 22.11.2000 määrusest nr 381 „Õpetajate koolituse raamnõuded“ §17 lõikest 2 tagada iga õpetaja täiendkoolitustel osalemine nõutud mahus.

V Ettekirjutused lasteaia direktorile

1. Lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse §16 lõikest 1 viia Kanepi lasteaia õppekava kooskõlla koolieelse lasteasutuse riikliku õpekavaga. Tähtaeg 31.08.15.

VI Ettepanekud lasteaia pidajale

1. Võttes arvesse koolieelse lasteasutuse seaduse muudatused uuendada Kanepi Lasteaia põhimäärus.

Vastavalt Haridus- ja teadusministri 12.05.2014 määruse nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteetid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2014/2015. õppeaastal“ § 10 lõikele 1 Kanepi lasteaia direktoril esitada Põlva maavanemale kirjalik aruanne ettekirjutuse täitmise kohta koos ettekirjutuse täitmist tõendavate dokumentidega hiljemalt 5 päeva jooksul peale ettekirjutuse täitmise tähtaega aadressil info@polva.maavalitsus.ee.

Kaido Palu
Põlva Maavalitsus
Peaspetsialist (kooliinspektor)